

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

49

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції
Забезпечення якості вищої освіти

ОДЕСА, 2018

Матеріали друкуються відповідно до рішення 49-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 11–13 квітня 2018 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Букарос А.Ю., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Агеєва І.М., канд. екон. наук, доцент,
Дишкантюк О.В., канд. техн. наук, доцент,
Жихарева Н.В., канд. техн. наук, доцент,
Котлик С.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Світий І.М., канд. техн. наук, доцент,
Соц С.М., канд. техн. наук, доцент,
Шарахматова Т.Є., канд. техн. наук, доцент,
Шпирко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Риженко Л.Д., методист

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА	
А.О. Соловей, Т.С. Ботіка	137
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В ТЕХНІЧНОМУ ЗВО	
С.Ю. Вігуржинська	139
АПРОБАЦІЯ ДЕЯКИХ ШЛЯХІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	
Т.В. Стрікаленко, О.О. Коваленко	140
НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПІДГО- ТОВКИ ФАХІВЦІВ	
М.М. Зацеркляний, Ю.В. Семенюк, Т.Б. Столевич	142
РАНЖУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНЮВАН- НЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
М.Л. Орлова, С.Г. Ярмоменко	146
ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕ- ЗУЛЬТАТІВ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ У ВИГЛЯДІ НЕЧІ- ТКИХ ПРОГНОЗІВ	
В.А. Шалений	149
ПОШУКИ АКТИВНОГО РОЗВИТКУ	
Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, І.М. Шипко	151
ЦІННІСТЬ ЯК ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПРИНЦИП НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	
І.С. Лар'яновський	153
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ СВІТИ	
Д.М. Скрипніченко, І.О. Климентьєва	155
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ПІДВИЩЕННІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	
Ю.Д. Чумаченко, М.О. Ковальов	157
МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗМІСТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАПОРУКА ЇЇ ЯКО- СТІ	
О.В. Тарасова	160
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА САМООСВІТА ЯК ФА- КТОРИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ	
С.А. Дмитрашко	162
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТВОРЕННІ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Т.В. Стрікаленко	164
ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ - ВАЖЛИВА СКЛА- ДОВА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ	
В.М. Лисюк, З.М. Сахарова, О.О. Фесенко	166
МАРКЕТИНГОВА СКЛАДОВА У ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОРОБКІВ	
О.В. Ольшевська, Н.Р. Кордзая	168

Список літератури

1. Про вищу освіту : закон України // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37-38. – С. 2004.
2. Світові рейтинги / ГО Центр міжнародних проектів «Євроосвіта». – Режим доступу: <http://www.euroosvita.net/reyt-world/>
3. About Academic Ranking of World Universities / ShanghaiRanking Consultancy. – Режим доступу: <http://www.shanghairanking.com/>
4. Berlin principles on ranking of higher education institutions / IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence. – Режим доступу: <http://ireg-observatory.org/en/index.php/berlin-principles>
5. QS World University Rankings / QS Quacquarelli Symonds Limited 1994-2018 – Режим доступу: <https://www.topuniversities.com/qs-world-university-rankings>
6. Ranking Web of World Universities / Consejo Superior de Investigaciones Científicas. – Режим доступу: <http://www.webometrics.info>
7. World University Rankings 2016-2017 / DATA & INSIGHT. – Режим доступу: <https://www.timeshighereducation.com>

ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ У ВИГЛЯДІ НЕЧІТКИХ ПРОГНОЗІВ

В.А. Шалений

Одним з ключових етапів дипломного проектування як студентів економічних спеціальностей, так і студентів інших освітніх програм є оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів або інших результатів впровадження дипломних (випускних) проектів. В якості критеріїв такої оцінки застосовуються економічні та фінансові показники, серед яких найбільшого поширення набули показники рентабельності (рентабельність продукції, продажів, інвестицій, власного капіталу, активів тощо), ресурсні та витратні показники економічної ефективності діяльності (витрати на одну гривню вартості продукції (доходу), продуктивність праці, фондовіддача, матеріаловіддача тощо), показники інвестиційної привабливості (строк окупності реальних інвестицій, чиста поточна вартість (NPV), індекс доходності (PI), внутрішня ставка доходності (IRR)) та інші в залежності від специфіки отримуюмого результату.

Незалежно від економічного змісту, усі показники поєднує важливе припущення: при їх розрахунку вихідні данні вважаються детермінованими, тобто такими, значення яких наперед відомі. Такий підхід є спрощеним, не враховує впливу на результати реалізації інвестиційних проектів великої кількості стохастичних процесів, що в кінцевому підсумку знижує точність та достовірність розрахунків. Частково дана проблема вирішується проведен-

ням розрахунків, які базуються на трьох прогнозних рівнях вхідних параметрів моделі оцінки економічної ефективності проекту: оптимістичному, песимістичному та очікуваному. Це дозволяє отримати прогноз економічної ефективності проекту у вигляді оптимістичної, песимістичної та очікуваної оцінок, що дає можливість більш критично та обґрунтовано робити висновки щодо привабливості запропонованого проекту. Окрім підвищення трудомісткості розрахунків, визначення оптимістичного, песимістичного та очікуваного значень показників ефективності має ще один вагомий недолік: невідомим є розподіл ймовірностей. З урахуванням того, що результати реалізації інвестиційних проектів формуються під впливом великої кількості процесів, більшість з яких є випадковими, то й оцінка ефективності цих проектів має випадковий (стохастичний) характер, а отже для отримання достовірних результатів цієї оцінки виключно важливим є визначення розподілу ймовірностей показників ефективності як випадкових величин.

Проблема врахування при оцінці економічної ефективності реалізації проектів дії випадкових процесів та, відповідно, використання недетермінованих змінних (показників) може бути вирішена за допомогою засобів нечіткої логіки, насамперед, нечітких чисел, при формуванні вхідного блоку даних. Особливо важливим це є при плануванні показників, які формуються під впливом зовнішнього середовища. До них слід віднести такі ключові кількісні характеристики проектів як прогнозний обсяг продажів та ціни на продукцію (послуги), відсоткові ставки тощо. Слід зауважити, що чим більшим є горизонт планування реалізації проекту тим більшою є стохастична складова моделі оцінки економічної ефективності та, відповідно, меншою, детермінована.

Прогнозування показників економічної ефективності реалізації інвестиційних проектів з використанням нечітких чисел вимагає використання відповідного обчислювального апарату.

Класичний підхід, пов'язаний з використанням безпосередньо апарату нечіткої логіки, є досить трудомістким та вимагає використання спеціальних прикладних програм, а тому його використання для оцінки економічної ефективності впровадження інвестиційних проектів та інших результатів дипломного проектування є достатньо проблематичним. Розв'язання описаної задачі на практиці успішно може бути вирішене за допомогою використання процедур імітаційного моделювання. Даний метод дослідження економічних процесів та явищ набуває особливої актуальності в умовах постійного зростання продуктивності обчислювальної техніки, оскільки саме вона в більшості випадків визначає якість кінцевих результатів.

Суть імітаційного моделювання полягає у багаторазовій імітації реальних процесів за допомогою генерації та відповідної обробки випадкових чисел. Прикладна реалізація прогонів моделі є досить простою та може бути виконана в Excel.

В результаті проведення зазначених імітацій (прогонів моделі) дослідник отримує значення показників економічної ефективності у кількості, яка

відповідає кількості прогонів моделі. Отримані таким чином дані складають емпіричний розподіл та дають можливість отримання ймовірнісних характеристик показників ефективності, а саме функцій розподілу та густини розподілу цих показників. Це в свою чергу дозволяє визначити не тільки найбільш очікувані результати впровадження інвестиційного проекту, а оцінити ймовірність отримання тих чи інших результатів, що значно розширює інформаційну базу для відповідних аналітичних висновків щодо загальної ефективності проекту, можливих ризиків та доцільності реалізації проекту.

Впровадження в навчальний процес оцінки економічної ефективності інвестиційних проектів та інших результатів дипломного проектування у вигляді нечітких прогнозів є актуальним в контексті необхідності забезпечення неухильного розвитку компетенцій студентів.

ПОШУКИ АКТИВНОГО РОЗВИТКУ

Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, І.М. Шипко

Актуальність теми. Нарешті прийшов час не чекати приходу до ВНЗ високо підготовлених і зацікавлених абітурієнтів, а готувати їх самим! Не зацікавлювати розчарованих спеціальностями студентів, а надихати їх з дитинства! Не мріяти про сучасне устаткування, фінансування, а знаходити його самим. Не вести малоцікаві заняття в застарілих лабораторіях, а створювати нові! Навчатися самим і вчитися у молоді, удосконалюватися і йти в ногу з часом! Сучасні світові технології, за розвитком яких ми не устигаємо стежити спонукають нас активізувати темпи розвитку.

Опис соціальної проблеми міста. В Одесі, на жаль, немає можливості за період літніх шкільних канікул оздоровити кожного школяра в Дитячому Оздоровчому Таборі (ДОТ) або санаторії, а так же зайняти кожного з них в сфері, що цікава його діяльності, тим більш з соціальних сімей. Особливо гостро ця проблема відчувається в зв'язку з реабілітацією і адаптацією тимчасово переміщених осіб, учасників АТО і членів їх сімей. Необхідно так само вживати заходів боротьби з дитячою безпритульністю та бездоглядністю, здійснювати плани реабілітації дітей інвалідів, приділяти підвищену увагу до дітей сиріт. Нетривалі літні табори при школах не користуються великою популярністю серед дітей та батьків з причини «знайомого клімату», а так само не мають баз для професійної зацікавленості, в зв'язку з цим підлітки довгий час не можуть визначитися з вибором майбутньої спеціальності, або цей вибір буває помилковим.

Програми розвитку. Це такий мрійливий і сумний ліричний вступ, однак що реально в наших силах? З одного боку відповідно до програм розвитку міста і України в цілому ми спостерігаємо скорочення програм наборів у ВНЗ, низькі заробітні плати в галузях харчової промисловості і як наслідок зниження престижу технічної освіти, а з іншого боку - роз-